

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕПРОШУЄ КОРПУС МАРИНАРІВ

Вашингтон, 6 вересня. — Президент Злучених Держав перепросив корпус маринарів за те, що назвав їх поліцією воєнної флотії, яка має машину для пропаганди, подібну до Сталінської машини. Під натиском протестів Труман запросив команданта корпусу маринарів, ген.

СЕКРЕТАР СТЕЙТУ ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ОПУСТІВНО В КОРЕЇ

Секретар Ачесон оприлюднив своє негодуюче висловлення на тактику й ошуканство північно-кореєцьких комуністів. Він закликав їх уживання безборонних цивільних осіб і мирних сіл для закриття своїх нападів. Це негодуюче висловлення було викликано зажаданням північних корейців до Об'єднаних Націй, наче б збройні сили О. Н. бомбардували безборонних цивільних людей. З боку секретаря можна було пізнати його рішучість не дарувати таких нападів. Ачесон каже, що обжалування комуністів це ніщо інше як їх звичайна тактика для відвернення уваги від їхніх злочинів. Ачесон стверджує, що повітряні операції звернені виключно на військові предмети налізника. При цих військових предметах комуністи затримують цивільних людей і коли оборонці мусять нищити такі об'єкти, комуністи кричуть, що це напади на цивільних.

СЕНАТОРИ ЗА ІНТЕРНУВАННЯ КОМУНІСТІВ

Шість демократичних сенаторів зажадали в дискусії над законопроектом для контролю підпільних елементів, щоб припинити втечу комуністів. Сенатори, які доручили на випадок необхідності вилучити більшість і посадити їх до концентраційних таборів. До підпільних елементів зараховуються можливі шпигуни, саботажники, комуністи, їх поплічники. Арешти доручені на випадок наїзду ворога, війни, більшовицького бунту або всякої іншої бід, як тільки Конгрес і президент будуть вважати їх за необхідність. Арештування було б переведено під доглядом Федеральної Вюр. Інвестицій, яке має уже списки підпільних осіб.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ЗАГАЛЬНІ ВИДАТКИ

През. Труман підписав законопроект про загальні видатки на теперішній бюджетний рік, які вносять 35 з половиною мільярдів доларів. Серед видатків знаходиться допомога для Еспанії у висоті \$62,500,000, яку президент пообіцяв і твердив, що Еспанія може дістати позичку з міжнародного банку за звичайною запорукою. Підписуючи загальний закон про видатки, Труман повторив своє переконання, що приділя для Еспанії є для нього тільки дорученням дати позичку, відповідно до обставин. Він також згадав за запоруку й умови сплатування позики для таких цілей, які будуть корисні для інтересів Злучених Держав. Покровитель позики для Еспанії, сен. Пат. МакКарран, висловив погляд, що президент помилювався, глядячи на допомогу для Еспанії як на доручення дати позичку через міжнародний банк. Сенатор вважав, що гроші для Еспанії мають бути дані з фондів Економічної Адміністрації, на підставі Плану Маршала.

ПОВНА ЛІСТА ВОЄННИХ ВТРАТ ВИКАЗУЄ 8,863 ЖЕРТВ

Урядові департаменту оборони оприлюднили нову лісту воєнних втрат у корейській війні. Вона обіймає тиждень 25 вересня — 1 вересня і вказує 1,977 нових жертв. Разом з попередніми лістами, нова ліста вказує, що загальна кількість американських жертв у війні становить 8,863 осіб. У тому налічується — по день 1 вересня — 599 вбитих під час боїв, 5,366 ранених і 2,898 пропавших. Про всі жертви вказано повідомлення до родин. Із ранених померло 83 пізніше. Із пропавших 126 дісталася в полон, як пізніше можна було довідатися, а деякі повернулися назад до американської армії. З поодиноких ділянок зброї втрачено: такти: в армії: 485 убитих, 4,661 ранених, 2,714 пропавших; у маринарів: 97 убитих, 482 ранених, 10 пропавших; в повітряних силах: 28 убитих, дев'ять ранених, 43 пропавших; у флотії: дев'ять убитих, 14 ранених, п'ять ранених, а один помер.

В АМЕРИЦІ

● Записав у завіщаних дол. 100 на державу, а відтак за те, що Америка дала йому спрому користуватися громадянством і його правами. Автор записавши с — Стенлі Закваскі з місцевості Риджвуд, під Нью Йорком.

● Лікар помер з виснаження сил 10 минут по смерті пацієнта. Д-р. А. Л. Фостерберг з Бронксу. Н. Я. Фостерберг, його пацієнт, швагер Фредерік Драйфус змінив і помер у віці 72 років, ліжаче обід з лікарем і його сестрою.

● Секретарі внутрішніх відносин, Оскар Чампіоні, закликав недовірливості супроти Америки конгресмен Адама Шелеса. Він каже, що Чампіоні утримував сильні особисті зв'язки з „Російською со-ветською справою“.

ТАНК АМЕРИКАНСЬКОЇ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ спускає свою гармату у визначеному спостереженні у величезному віддаленні, в густих лісах східного корейського фронту, комуністичний ворог збирається до нового наступу, не зважаючи на свої величезні втрати.

Совети погрожують „серйозними наслідками“ за збитого літака

АМЕРИКА ВІДКИНУЛА СОВЕТСЬКУ НОТУ З ПРОТЕСТОМ ПРОТИ „НЕСПРОВОКОВАНОГО“ НАПАДУ НА СОВЕТСЬКИЙ ЛІТАК В КОРЕЇ

Лейк Соксес, 7. вересня. — Советський Союз виступив вчора з протестом, що советський бомбардувальник, збитий в понеділок над Жовтим морем, впаав жертвою „неспровокованого“ нападу з боку одинадцяти американських бомбових літаків. В протестній ноті, переданій американському посольству в Москві, адміралові Аленові Кіркві — яку він негайно відкинув, — советський уряд вимагає від Злучених Держав „повного відшкодування“ за літак та втрачене життя трьох членів екіпажу літака. І погрожує Злученим Державам, що подібні випадки можуть мати „серйозні наслідки“. Советський уряд вимагає вчора до протоколу Ради Безпеки О. Н. В цій ноті подається така советська версія випадку: бомбардувальник мав відбудувати „вишкілний рутинний лет“ з своїм базисом в Порт-Артур та був на просторі „обмежень“ цієї советської морської бази, у віддаленні 105 миль на півден.-захід, як його зістрілили американські літаки. Совети запевняють, що збитий бомбардувальник не мав устаткування для бомб або торпед. В американському повідомленні до О. Н. стверджено, що літак був збитий після того, як він „на ворожий лад“ перелетів понад перші кораблі американської воєнної флотії та відкрив вогонь на американські патрульні літаки. Америка вважала, що справу проблемою Об'єднаних Націй, бо й американські сили в Кореї перебувають під прапором О. Н., і на тій підставі послав Кірк негайно відмовився прийняти советську ноту, вважаючи, що вона звернена на неправу адресу. Державний департамент підтримує свого посла в Сеулі, переславши ноту до Об'єднаних Націй. Америка зі сво-

СОВЕТСЬКИЙ СПРОТИВ ПРОТИ ЗАСУДУ АГРЕСОРА

Лейк Соксес, 7. вересня. — Советський Союз використав вчора в Раді Безпеки вже 44-й раз з черги своє великодержавне право спротиву (вето), цим разом проти американської резолюції, зверненої на засуд комуністичного агресора в Кореї. Американська резолюція різко осудила вчорашній напад на літак О. Н., щоб вони припинили будь-яку допомогу агресорові і тим самим допомогли локалізувати корейську війну. Від часу внесення цієї резолюції вже пройшло 37 днів, бо советський представник, який протягом минулого місяця був передісломом Ради, використав це своє становище, щоб не допустити до голосування. Під час вчорашнього голосування, дев'ять членів Ради заважали в користь резолюції, югославський представник заважав від голосування, а советський сказав своє чергове „нет“.

АЧЕСОН ВВАЖАЄ НАРАДИ ТРЬОХ ПОТУГ ЗА РІШАЛЬНІ

Вашингтон, 6 вересня. — Секретар стейту Дін Ачесон заявив на пресовій конференції, що Злучені Держави мусять вирішити впродовж найближчих кількох тижнів більше питань ніж у минулому впродовж впродовж 50 років у мирних часах. Він говорив це у зв'язку з нарадами міністрів Злучених Держав, Англії й Франції, які почнуться в Нью Йорку в вівторок. Негайно після тих нарад, — бо 15 вересня — почнеться нарада 12 міністрів країн з Атлантичного Пакту, а вже 19 вересня почнеться сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. „Ледви чи є яка велика світова справа, якої ми не мусять обговорити“ — сказав Ачесон, який буде очолювати американську делегацію. Зпоміж важливих справ він згадав про повне озброєння Німеччини для її оборони перед російською агресією.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖИДИ ДАЮТЬ БІЛІОН ДОЛЯРІВ ДЛЯ ІЗРАЇЛЯ

Срусалим, 7. вересня. — П'ятдесят американсько-жидівських бізнесменів і громадських лідерів закінчили тут сьогодні наглу господарську конференцію з ізраїльським урядом та представниками Жидівської Агенції для Палестини, у висліді якої прирекли, що жиди в Злучених Державах Америки зложать один біліон доларів на здійснення трирічної господарської програми для розбудови Ізраїля та на еміграційні цілі. Подробиці цього мають бути опрацьовані на конвенції американських жидів, що має відбутися в найближчому часі. Приблизно Фонд зложать Злучені Жидівські Апелі і на них зложать публічні зборки по Америці, приватні інвестиції та підтримка фондів, виданих ізраїльським урядом. Це буде черговий величезний вклад американських жидів в розбудову і закріплення здобутої при їх допомозі ізраїльської держави. Жиди складають один біліон, а українці на Національний Фонд досі аж... 30 тисяч доларів і дивуються та нарікають, що нема української держави...

ПРИПИНЕНО ПОХІД ЧЕРВОНИХ НА СХІДНОМУ ФРОНТІ

АЛІАНТИ ВІДБИЛИ ПОНГЧОН — ЧЕРВОНІ КИДАЮТЬ ДО БОРІТБИ НОВІ РЕЗЕРВИ

Токіо, 7. вересня. — Після затишних боїв здовж північно-східної лінії фронту між загрозеним комуністичним вузлом Тайгу і здобутим два дні тому червоном протом Поганг, американські і південно-корейські оборонці припинили похід червоних, відбили від них знову комуністичний вузол Понгчон та продовжують здобувати втрачений в попередніх боях терен. В деяких місцях ворогові ще пощастило посунутись дещо вперед, але ці успіхи були вже відносно мало значущі. Тільки в районі міста Табу, де фронтова лінія залягла, червоні і проходять по річці Нактонг, ворог мав більший успіх, підступивши на околиці вісім миль від Тайгу, — тимчасово південно-корейської столиці. Рівночасно з цим новою поступовою стабілізацією північно-східного фронту, з південної ділянки насилило повідомлення, що червоні там почали новий наступ, кидаючи до бою нові резерви. На східній ділянці фронту помітні оборонні успіхи мають південно-корейські війська. Відбивши від ворога місто Понгчон, вони продовжують посуватися в східному напрямі. В бою вчора і сьогодні найбільш активну участь взяла авіація, головню на східному фронті, де знищено о-ко 40 ворожих танків. Це в теперішній війні найбільший успіх. Бомбардувальники і босві літаки всіх типів відбили загально 625 мисей, з того більше ніж половину на фронті. Ясна погода сприяла цій акції. Речник головної квартири заявив, що закінчений переліток ворогом східний фронт знову рівновагу, а вбиті в ньому прогалини закрито перекинутими туди на швидку руку підкріпленнями. Стверджується, що у висліді останнього ворожого наступу, окупоного великими жертвами в людях і матеріалі, тереновий успіх червоних в найдавшому їхньому кліні вносил о-ко 18 миль. Розвідка повідомила, що ворог підводить на фронті дві нові танкерні бригади, що розпоряджають 84 танками. Впродовж останніх 24 годин, червоні мали втрати на фронті 2,305 вбитими. Сьогодні вранці

ЧЕРВОНІ РОБЛЯТЬ ПІДГОТОВКУ ДО РІШАЛЬНОГО БИТВІ

В Кореї, 7. вересня. — Американська розвідка стверджує, що комуністи, по всіх правдоподібностях, рішені звести „останній бій“ і до цього роблять інтенсивну підготовку. Сюди зараховується головню підготовку вестти в дію на східному і південно-східному фронті два нові танкерні з'єднання, що зі своїми 84 танками мали б перерішити вислід битви. Передбачується можливість, що ці з'єднання є частинами двох танкерних дивізій, про які розвідка мала відомості вже раніше. Предметом окремого заінтересування розвідки є бажані ствердити рік продукції танків, бо щодо самого їх советського походження, про це нема жадних сумнівів.

ПІВДЕННІ КОРЕЙЦІ ЗРОБИЛИ НОВУ ВИСАДКУ НА ОСТРОВІ

Пусан, Корея, 7. вересня. — Речник південно-кореєцької флотії сьогодні рано повідомив, що південно-корейська військова протажом останньої ночі пощастило успішно висадитись на стратегічних островах на західному і південно-західному бережжі Кореї. — Він заявив, що „ці вступні морські дії“ треба вважати „початком могутньої акції, що матиме на меті зламати ворожу силу“.

● Повну підтримку одобреної Об'єднаними Націями акції проти комуністичних агресорів в Кореї прикресли британські професійні спільні на своєму конгресі.

● Про переслідування християнської церкви вже повідомляється теж з комуністичного Китаю.

ЗАГРОЗА НІМЕЦЬКИХ САМОСУДІВ НАД КОМУНІСТАМИ

Франкфурт, 7. вересня. — Аліантські і місцеві власті в Західній Німеччині серйозно занепокоєні помітним зростом гніву загалу населення проти комуністичних п'ятиколонників, що проявляється в щораз частіших самосудах населення над комуністами. В Німеччині це не забули комуністичні безпорядки, на тілі яких міг виникти Гітлер. Тут теж це цілком актуальне гасло „з більшими по-більшовицько-му“. В останніх часах вже трапилось багато ударів між комуністичними і правими групами і вже були випадки, що населення, на вістку про нові беззаконня більшовицьких або після розмов і дискусій про можливість більшовицького нападу на Західну Німеччину, влаштував погроми проти місцевих п'ятиколонників. Аліантські і німецькі федеральні та краєві власті обмірковують заходи, щоб не допустити до беззаконня та кровопролиття.

ФРАНЦІЯ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА ЗБІЛЬШЕННЯ ПРОДУКЦІЇ НІМЕЦЬКОЇ СТАЛІ

Париж, 7. вересня. — Французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман, ствердив тут вчора, що справу озброєння Німеччини повинна вирішити найближча конференція міністрів закордонних справ трьох західних великодержав, висловлюючись відразу в користь е-

В СВІТІ

● Ремонт Кремля, 450-літньої московської твердині та осідку більшовицького уряду, закінчився після трьох років безперервної праці.

● Куржальська повстання, що були збудовані і не хотіли скласти зброю, піддалися остаточно під напором швидкої акції французьких військ. Силу повстанців, в яких добувалось можливість „нової Кореї“ обривається на околиці 2000.

● В Тайпеї, в столиці Тайваню, розстріляно сьогодні двох чоловіків і дві жінки, яких судово доказано шпигунство в користь більшовицької.

● Британський секретар закордонних справ, Ернест Беван, викладаючи до Нью Йорку на конференції з американськими і французькими міністрами закордонних справ, заявив, що він підтримує прагнення Німеччини щодо створення поліційної сили, але виступає проти творення німецької армії.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗІ СОВЕТАМИ, ЧИ БЕЗ НИХ?

Націстський міністер пропаганди Геббельс, як його питали, чому нацисти прийшли до влади, чому він так довго сидить в гнілій демократичній парламенті, пояснив це так: Коли є такі дурні люди, що платять це діти за те, щоб їм в очі плювати, так чому не використати ще й такої нагоди для своєї цілі? Нагадаємо це нам, як вчителі, що на чергову сесію Асамблеї Об'єднаних Держав, яка почне наради в Нью Йорку дня 19 вересня, вибирається з Москви делегація аж з 70 членів на чолі з самим А. Вишинським, міністром закордонних справ СРСР.

Як знаємо, цілий місяць серпень раду Рад Безпеки Об'єднаних Держав під головуванням Якова Маліка, совєтського делегата. Цей Малік не тільки саботував і не допускав до вирішення справ, що були на порядку дня, але оклеветував раз-у-раз цілі та ідеали Злучених Держав в такий хамський спосіб, що американська преса назвала його прямо «свинією». Це тут небувало, щоб так висловлюватися. Та Малік це тільки слабий учень Вишинського, коли йдеться про провокативне поведіння в таких міжнародних установах, як Об'єднані Нації. Тому можна надіятися, що Совєти будуть тепер в Асамблеї О.Д. далі продовжувати давню тактику, саботувати і наново обиджати Америку, приписуючи їй вину за війну в Кореї та інші нещастя, які вони самі спричинили. Теперішня тактика Совєтів на міжнародній полі озлобила весь американський загаль. Навіть ця преса, яка звичайно оминає різкі слова, жваво тим разом найгостріших висловів, які тільки можна було знайти в словнику, щоб виявити своє негодування з приводу хамської поведінки Маліка в Раді Безпеки.

Але найважливіше те, що там, де учасниками наради є совєтські делегати, не можна нічого вразити. Совєтські делегати мають наказ з Москви так поводитися, щоб на нарадах нічого путнього не вразило, а одночасно жваво іти в міжнародну трибуну, якою є Об'єднані Держави, для ширення кремльських брехонь. Коли ж тепер на сесію Асамблеї О.Д. вибирається совєтська делегація аж з 70 членів, то можна собі легко уявити, як ті наради будуть виглядати. Це правда, що Москва жваво своїх делегатів до Об'єднаних Держав ще для інших цілей, головню шпигунських. Тому саме їх так багато. Та це вже відоме американському урядові й за шпигунами будуть слідити, щоб не заподіяли шкоди. Але шкода з совєтського саботажу в самій Асамблеї О.Д. буде! Виявляється, що совєтські брехні, повторювані перед таким поважним збором людей, як у Раді Безпеки чи Асамблеї Об'єднаних Держав, своє діло роблять. Є народи, особливо в Азії, для яких ось така совєтська бундочність і совєтське хамство являються виявом великої сили. Вони пояснюють собі те так, що або це є правда, що совєтські делегати говорять про Америку, або Америка така слаба, що мусить цї зновати терпіти.

Мабуть усі ці речі ставили б. президента Гувера ставити справу так: з Совєтами, якщо вони кооперують у справі світового замирення, а без них, коли вони саботують. Сьогодні вже Совєти не тільки не допускають в Об'єднаних Державах до світового замирення, але цей мир постійно порушують своїми агресіями, з яких найновіша спричинила війну в Кореї. В таких обставинах для кремльських злочинців не місце в Об'єднаних Націях, а тільки там, де повисли націстські гентгери.

М. Дмитренко.

МИХАЙЛИК

Оповідання з української антивоєнної боротьби наших днів.

11)

Михайлик ворухнув руками під коцом. Ці руки дуже боліли. Вони зробились мов два великі палаючі праники. Ними взагалі не можна було рухати. Вони набрякли, і шкіра на них зробилась червона і тоненька, ніби хотіла лопнути. Та враз далися знати й ноги. Михайликові здавалось, що ніг у нього так повно, що вони зовсім не вмощаються в його великі чоботища і намагаються їх розсадити. Ось одна навіть розпоролася халяву і вилізла звідси, як з діжки перекисе тісто. Михайлика огорнуло жах, що тепер буде? Він же не знає такими ногами піти куди. Він хворий. Невже це вже все — смерть, невідомо тепер, як вони втікли спід

Переміни в настроях населення

„Атомові“ пляни, складані упрямими великими міст, як середовищ збірного життя, насувають поважні думки. За першої й другої світової війни населення інтересувалося воєнними подіями настільки, наскільки йшлося про перемогу американської армії. Тепер інтерес населення звернений не тільки на вісті з фронту, але й на планування особистого безпеченства.

Це пізнати між ін. з заінтересування людей закупком чи винайомом якогось пристановища о віддалі від великого міста, все одно, на фармах, чи в околиці малих осель. Внаслідок того населення малих міст і фарм почуває себе тепер важливішим ніж давніше та починає відповідно реагувати на різні запити.

На фармах нема зорганізованої поліції, готової на кожний заклик. Там нема теж і міських вигод, нема крамничів з усіма приладами. Люди на фармах мусять почуватися більше самостійні і шукати приязни в сусідів. Приязнь потрібна теж для самоохорони. Сусід дасть допомогу сусідові, як постане якась потреба, або біда. Тому тепер, як мішуки почали шукати за кусником ґрунту на „контрах“, тамошні жителі почали теж їм добре приглядатися, щоб знати, хто є цей новий кандидат на „селоху“. І не дивота. В містах повно всякої нечесті. В містах теж і — комуністи. Якщо б так прийшов напад з повітря, то жителі в першу чергу мусять боїтися напасти ворожих агентів. Отже зовсім зрозуміло, коли фермер не радо глядить на міського „емігранта“ і допитується про його минуле.

Щодо сусідського відношення, то про замітну перемену в настрою населення сповіщають з міст на Західному побережжі, в першу чергу з Сан-Франциско й Лос-Анджелес. Тому, що Голівуд нагромадив безконечну кількість артистів, які були під впливом комуністів, маси народу насторожили свої очі й уха на поведінку таких сусідів. Повстав страх перед п'ятою колоною, очолюваною комуністами і під його впливом приходять до тісного спілкування не тільки білих з багатими, але й різних народних рас та етнічних груп. Досі такі прояви були тільки для парад: Коли улаштовували походи, маніфестації або культурні виступи. Тепер це починає набирати реального значення. Люди здоровають себе як давні знайо-

мі, не відчувують якогось упередження, а про нехиті американців до азіатів тепер нема мови. Як японське чи китайське гіндус чи корець, філіппинець чи мексиканець — все те стоїть на рівні з американцем, якщо вони тільки не йдуть за комуністичною аудкою. Таке збратання дається вже відчувати в політиці, а саме в передвиборчій агітації. Зайшли

Ярослав Падох

Закон національної солідарності

Кому з нас не відома розумна й зворушлива народна приповідка: громада по нитці — бідному, сорочка. Скільки разів в нашому приватному й громадському житті ця народна мудрість діяла не тільки, як поучення, але й як закон громадської солідарності, і скільки разів вона втирала вдовині і сиротинські слізи та скільки разів оживляла й зміцнювала союзи: родинний, громадський і національний. Бо як без діла благодійних віра сама мертва, так само мертвою є та родина, громада й нація, які члени не є сповнені духом солідарності й взаємодопомоги, які члени не визнають морального закону, який каже одиниці радуватися й терпіти разом із цілою спільнотою, та разом із цією спільнотою радіти й радіти й змешувати смутки.

І хоч який далекий від ідеалу є наш український нарід, він завжди пильно зберігав цей основний закон громадської спільноти. Про це говорять наукові дослідники світогляду й вдачі нашого народу, це відзеркалюється в дені у стародавніх народних приповідках, нестертий слід цієї національної прикмети зберігся в чинному до наших днів стародавньому громадському звичайовому праві, якому підкорялися без спротиву всі учасники спільноти, серед якої воно діяло й яку воно об'єднувало в одно.

Автім чи тільки писані книги приповідки і звичайові норми є свідками цієї, одної з найкращих, наших національних прикмет. Всі ми були свідками й учасниками цієї чесноти, всі ми приносили в міру нашої спроможності жертви для неї, всі ми нерідко й користали з неї. Коли голод, воно, пошесть чи війна нищили наших братів, ми завжди спішили їм зі широким допо-

мою, й нашими жертвами будували ще міцніший будинок нашої спільноти. Коли ворог нищив наше національне життя, ми відповідали на його зусилля зміцненням нашої жертовності, спрямованої на оборону перед ворожими зазісаннями, й, як виявляє історія, ми завжди перемогли. Бо національна солідарність це найсильніша зброя, пообидна зброя передовсім поневолених націй.

Пригадаймо собі для прикладу нашу шкільну акцію під польською займанщиною. Денационалізовані сотні літ займанцями поляки, які тільки одержали з ласки щасливої долі власну державу, не тільки, що звернули всі свої сили для поневолення своїх сусідів, але поневоливши їх взяли їх нацистською денационалізацією, здобувши українську територію вони бажали здобути також наше населення. Першим засобом до цього було шкільництво. Народні й вищі школи включено з університетом у Львові сполучено й зроблено їх знаряддям поневолення й денационалізації. В самообороні наш нарід створив власне шкільництво й найвищими жертвами удержував його цілі десятиліття.

Українські приватні школи перетримали польське насильство й польську державу, хоч з їх удержанням був зв'язаний національний податок, який був величезним тягарем для зубожілої сусільності. Але дух солідарності, закон взаємодопомоги діяв непомітно й для нього не було ніяких перешкод. В піддержуванні нашого шкільництва брали участь українці далеко поза межами Галичини, зокрема наша заморська еміграція. Бо закон національної солідарності не знає ні віддалі, ні кордонів.

Побіч шоденних потреб, в

Б. Козловський

Ідеологічний крах большевизму

Як відомо, большевики вийшли з кадр російської соціал-демократії, яка ідеологічно базувалася на марксизмі. Відокремлюючись 1903 р. в самостійну партію, як теж приходили 1917 р. до влади, вони виступили під прапором „наукового марксизму“, рекламуючи себе як практичних виконавців його програми з погляду класових інтересів пролетаріату.

І справді, на світанку свого історичного дня большевики, здавалось, лишалися вірними засадам Марксового вчення. Відмовившись від радикального будівництва соціалізму в одній країні до перемоги світової революції, в близькості якої вони вірили, большевики проголосили „диктатуру пролетаріату“ як підготовчий до соціалізму етап. Вони націоналізували приватні підприємства й поміщицькі землі, запровадили систему „продрозверстки“, яка експропріувала продукти праці селян, залишаючи їм лише прожитковий мінімум, і встановили в усіх ділянках господарського й культурного життя сувору державну контролю. Разом з тим вони завзято взялися „викоринювати“ із свідомості мас рештки капіталістичного світогляду й буржуазної психології. Вихоплені з творів Маркса й Енгельса гасла атеїзму („релігія — опіум для народу“) і соціалістичного інтернаціоналу („пролетаріат не має батьківщини“) входять в шоденний ужиток большевицької пропаганди. Всі російські царі оголошувалися „верхівкою експлуаторських класів“, „імперіалістами“, „жандармами народу“ і „п'єдестали скандальних пам'яток“ не лише їх, а й Століпін, Суворов, Кутузов і інших, царських посіпак. Фактично викреслюють із шкільних програм Пушкіна, трактуючи його

як співця „класових інтересів дворянства“, оборонця яких називають навіть і декабристів. Большевики ніби лишалися принаймні послідовними.

Перші непорозуміння.

А проте юнацький роман большевизму з марксизмом був дуже недовгим. Вже самий факт появи на історичній сцені совєтської державної влади став першим непорозумінням між ними. Адже явним нонсенсом і з марксистського погляду була перемога „соціалістичної революції“ і перебрання влади мізерною жменькою „революційного пролетаріату“ у велетенській, економічно й політично відсталій аграрній країні з невичисленими рештками феодалізму (це ще більше стосується і сучасного Китаю). Як можна було „науково“ виправдати цей надприродний історичний стрибок від зародків капіталізму в соціалізм, минуючи колючу за Марксом, етапно-промислового капіталізму? Миловолі повставало зрадливє питання: як же дати собі з цим раду? Хто тут бреше: чи Маркс, чи большевики, чи Маркс і большевики разом? І от, бачачи большевизм загнаним на слизке, Ленін поспішає подати йому руку допомоги, пропагуючи теорію „ліній найменшого опору“, „найслабших місць капіталістичного фронту“, на які, мовляв, природно і наступає революційний соціалізм. Та ця, скажіть, б, стратегічна теорія лише усмадила большевицькі розбіжності з догматичною теорією Маркса, за якою революція перемагає тільки тоді, коли нові економічні чинники вже породили в суспільстві нову соціальну силу, що потребує для себе і нових соціально-політичних форм. Отже слід позолоченою марксистською фразеологією оболонки в Леніновій теорії визнає її одинокий практичний вміст — бажання дати жовтневим узурупаторам авторитет не самої фізичної сили, а й історичного права.

Годі шукати у Маркса виправдання й гострому переходу від „воєнного комунізму“ до НЕП'у, від „диктатури пролетаріату“ до культивування поруч з державним і дрібновласницького капіталістичного господарства. Щоправда, цей захід взагалі не мав під собою, будь-якого ідейного ґрунту. Його вивер від наляканої совєтської влади народний гнів, що наростав у розореному „продрозверсткою“ селянстві, що клекотів у неприборканих визвольних змаганнях на Україні, що вибухнув навіть в гнізді большевизму — Кронштаді. Та цей посередньо визнаний самою совєтською владою факт якраз і доводить, що

(Продовження на стор. 3-тія)

гато часу, а скоріше не підуть Михайликові знову вживається село — хата, постіль, страва. Михайлик згадує, що він дуже голодний. У нього в хлібаку є груба крімка хліба; шкода, що командир свій загубив.

Михайлик уже хотів добратися до хлібака, як у кушах щось зашелестіло. Михайлик припинив і поклав руку на „фініку“. „Тільки одне йде!“, — думає Михайлик. Він уже хотів стріляти, як зовсім близько розсуюються корчі, між галуззям показується моргаючій одною бровою, догори морда Бровка. Бровко скавувати, кидається до Михайлика. Михайлик тулить його до себе і дозволяє доскокулизати себе. От Бровко, а він і забув. Як же Бровко, то вже вони не загинули. Бровко понохав ще командира і, затиснувши, сів недалеко.

— Так, Бровко, маємо велику гризоту, — сумно сказав Михайлик, і було йому від цього трошки легше. Але велику крімку хліба треба було ділити на троє; Бровко теж голодний.

Командир збудився, як сонце вже добре косилося сполудня. Він неспритомно оглянувся і хотів сісти, та, застогнавши, лиш піднісся на ліжках.

— Що з нами, Михайлику, де ми, скажи? — стогнав він, здивовано водячи очима.

Михайлик поспішно оповів йому про все, що було.

— Дуже командир, ми можемо врятуватися, лиш треба до села. Ви знаєте, куди треба йти і чи далеко.

— Коло 12 кілометрів дигино. Це не для нас з тобою. Ти, може, дістанешся — ти мусиш дістатися; я тобі вясню дорогу. Ти молодий, тебе шкода. Я, бачиш, не можу йти... Та ти не журися. Хай хоч один знайде, так краще, ніж обидвом загинути...

Михайлик задеревів. Він хотів щось заперечити, та командир перебив:

— Ти не бійся, так мусить бути, я не можу бути тобі ко-

б, що я тебе, малого, потягнув із собою в могилу? Я б пішов у заклад, що ти тоді втік від мамі.

Михайлик почервонів.

— А бачиш. Я тоді забрав тебе і мушу мамі віддати, що вона сказала б мені?

Михайлик не втерпів:

— Як я вас лишу друже командир, то що мама — похвалити, може?

Командир усміхнувся:

— Не бійся, я не загину. Може... знайде хто. Або, бачиш, — ти підеш і закінчиш людей, і прийдеш по мене...

Михайлик перебив:

— Ні, друже командир; Я не дитина. Я добре знаю, що ви могли б вмерти до цього часу. Ні, друже командир! Я не можу, я вас не лишу, я — він розплакався і, дивився вперто, по-тваринному якось вірно в командирове обличчя.

Командир бачив, що Михайлик не відійде від нього. Йому, старому, твердому воякові, зробилось якось м'яко і ніжно; він нияшом стер щось біля ока. І постановив йти,

збираючи останки сил, щоб рятувати цю дитину.

— Підемо вечором, Михайлику, — сказав він врешті.

Михайлик зів'яв в радості, не чуючи вже навіть нещасних рук, ніг. Бровко, побачивши радість хлопчика, теж забігав, радісно махаючи хвостом, що загальний настрій, принаймні для Михайлика, ще піднесло.

Михайлик критично подивився на сонце. Ще час. Він накрив щільніше командира і сам краще обтулявся кучим коцом, притягнув за шию Бровка, притулився, скулявся, хвилюю чув ще, як пашать ноги, руки, і заснув.

Коли, ввесь заокостенілий, збудився, сонце вже заходило. Михайлик неспокійно дивився на командира. Командир лежав з широко відкритими, якимись дикими очима і півголосом щось незрозуміле шепотів, червоні, як грань, його щокі і вуха аж палали. Михайлик дивився на нього з жахом. Він і сам не міг устати. Він закусував з болю гу-

би, щоб не кричати. Став зразу рачки, потім поволі поклав ліву, праву ногу, два рази сказав собі, що він партизан, що він мусить, що він воєк і має твердий, воляцький обов'язок — і встав. В ногах пекло, кололо шпильками, в очках темнуло та починали дітати якісь різнокольорові мушки, аж він був, би впаав, але вчепився за ялицю і так стояв. Зробив крок, другий, третій — твердий, воляцький. Хай знають, на злість цим проклятим ногам, ще один, ще — і вже було трошки легше.

— Друже командир, — прошепотів Михайлик, легенько торгуючи рукою хворого, — вечір надходить, підемо.

ПОСТАНОВИ

ГОЛОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ САНІТАРНО-ХАРИТАТИВНОЇ СЛУЖБИ З 14 ТРАВНЯ 1950.

I.

Головна Рада УСХС постановляє, що Українська Санітарно-Харитативна Служба, яка на еміграції під протекторатом і опікою Апостольського Візитатора Української Католицької Церкви для українців у зах. Європі і Української Автокефальної Православної Церкви на чужині продовжує працю Українського Червоного Хреста з часу Української Самостійної Держави, має бути за всяку ціну збережена, щоб здійснювати свої статутні завдання і повернутись в найближчому майбутньому на Рідну Землю під назвою Українського Червоного Хреста.

II.

Головна Рада УСХС складає щирі подяки Високодостойним Ієрархам Української Католицької Церкви і Української Автокефальної Православної Церкви на еміграції за протекторат, опіку та їхню моральну і матеріальну поміч так безпосередньо, як посередньо через Всесвітнє Духовенство, і просить також у майбутньому продовжувати свою добродійну діяльність. Головна Рада УСХС відзначає велике зрозуміння, жертвенність і співпрацю з Українською Санітарно-Харитативною Службою всього українського громадянства та zorganizованого, як і незорганізованого, у всіх країнах поселення української політичної еміграції, зокрема: Української Національної Ради, Українського Конгресового Комітету в 3-ДА, З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету, Союзу Українців у Великій Британії, Українського Комітету в Бельгії, Комітету Українців Канади, Українських Осередків у Тунісії, Осередків Спільки Української Молоді, Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині та Української Преси.

III.

Головна Рада УСХС стверджує, що: умовини, в яких проживає українська політична еміграція в Німеччині, є невизволеною важкої; посилення переселення привело до відпаду господарчого активу, а тих, що залишилися, діткнуло дошкульною безробіття. Важке матеріальне положення української еміграції сильно погіршилося. Число осіб, що потребують допомоги, зросло, а можливості добувати допомогові фонди серед українських емігрантів зменшили до мінімуму. Українська Санітарно-Харитативна Служба ступила в харитативній діяльності перед новими важкими завданнями.

Тому Головна Рада УСХС звертається з гарячим проханням до центральних установ і громадських організацій за кордонами Німеччини — в Європі і за океаном — допомогти Українській Санітарно-Харитативній Службі мобілізувати моральні і матеріальні засоби для облегчення долі хворих, інвалідів, вдів із сиротами, старших віком і інших, що потребують допомоги, та сприяти поширенню мережі діяльності УСХС там, де тільки поселилися українці.

Головна Рада УСХС звертається з закликом до цих українців, що у свій час користа-

ли з допомоги УСХС, а під час пору працюють поза границями Німеччини, щоб у міру спроможності сплачували затишні довг та в цей спосіб подати помічну руку своєму обездоленому братові.

IV.

Беручи за основу самопоміжності політичної еміграції в Німеччині, Головна Рада УСХС закликає всіх громадян, а в першу чергу тих, що примушені залишитися в Німеччині, масово вступати в члени УСХС та в цей спосіб мобілізувати дрібні, але масові, фонди для посилення допомогової діяльності УСХС.

Головна Рада УСХС звертається з проханням до українських таборових Рад і Управ, громадських організацій і установ прийняти Станіціям УСХС з чинною допомогою в організуванні масового членства, а на Станіції накладає обов'язок посилити організаційну роботу.

V.

З ухвали на великі завдання, які стоять перед УСХС у зв'язку із залишенням на території Німеччини дуже поважної кількості осіб, Головна Рада УСХС звертається з апелем до всіх установ української еміграції, передусім до ЦПМЕ, ЗУАДК-у, Фонду Допомоги Українців Канади, Католицької Акіпії, Союзу Українських Воєнних Інвалідів скоординувати всю допомогову акцію в одній установі т. е. в Українській Санітарно-Харитативній Службі.

Головна Рада УСХС звертається з проханням до ЦПМЕ видати доручення таборовим Управам і Радам, щоб при ліквідації таборів залишки одягів, харчів і ліків передавали Станіціям на допомогові цілі.

VI.

Головна Рада УСХС стверджує, що Головна У права УСХС приймає тільки ті жертви на допомогові цілі і за них відповідає, розподіл яких контролює.

Президія Головної Ради УСХС

Закон національної солідарності

(Докінчення зі сторони 2-ої)

Перед одною з чергових проб стоїть одна невеличка вітка великої української спільноти — українська громада в Злучених Державах. Їй дано змогу доклати діла, яке історія може записати посеред найбільших прикладів нашого національного солідаризму і нашого політичного розуму. Говоримо про відому усім переселенчу акцію. Із тексту нового імміграційного закону, із преси, із закликів ЗУАДК та інших наших установ знаємо, що це може місяць, може півтора потриває ця нагода. А потім вона проміне невіддільно і назавжди. Існує змога спровадити цю чималу громаду наших земляків із західної Європи й то незвичайно марним коштом і заходом. Вистачить тільки підписати невеличкий запитник ЗУАДК чи католицького імміграційного комітету, щоб доклати великого діла братолюб'я і політичної ваги. В цей спосіб не тільки можна допомогти одній українській родині вирватися з краю нужди й беззастанного страху у край добробуту та повної, нефальшованої й невіддільної свободи, але також зміцнити визвольний український табор і то в краю, де його тепер найбільше потрібно й де він має найбільшу змогу здобути приятелів для нашого визвольного діла й то приятелів, які мабуть вже небаром вирішуватимуть долю світу та всіх, і панівних і поневолених сьогодні, націй. Незалежно від менших непорозумінь чи непорозумінь, таких звичайних в кожній більшій родині, кожній і старій і новій іммігрант розуміє, що значить для поваги й значення нашої гро-

мади і нашої справи в Злучених Державах ще нових двадцять тисяч свідомих і патріотичних земляків. У відношенні до користі для нашої національної справи від кожної нової української родини в Америці чим і цей невеличкий труд, якого піднімається той, хто виставляє заперення для приїзду іммігранта. А поза ним немає інших обтяжень. Ще недавно була небезпека, що новий іммігрант не знайде праці, або може не скоро її знайде. Тепер, в час мобілізації американського промислу, ця небезпека зовсім не існує, а в парі з тим є повна певність, що іммігрант швидко матиме працю, і свої гроші, отож ніяк не обтяжуватиме свого добродія.

Дні, коли буде це можна виконати цей перший і під час найважливіший обов'язок національної солідарності — вже почитаний. Тому зразу треба включитися в цю акцію всім як одиницям так і установам. В нас існує велике число громадських організацій. В статутах кожного з них підкреслено їх громадське призначення. Тому священним обов'язком всіх наших установ є зайнятися цією найважливішою і найпильнішою громадською справою, бо для таких справ, як ця, що про неї мова, існують ці товариства.

Деякі наші установи вже включилися в цю акцію. Під проводом ЗУАДК ведуть дуже посилену акцію збирання коштів для приїзду нових іммігрантів наші церкви та допомогові й культурно-освітні товариства.

Наприклад довідаємося, що така молода установа, як „Самоміч“ збиравла вже десятки імміграційних з а п е в н ь. Відгукнувшись також відділи Українського Народного Союзу. І від них приходить щораз то нові заяви, які збільшують число наших нових іммігрантів. Знаю наприклад, що мій 194 Відділ УНС у Нью-Йорку „Свобода“, заохотивши своїх членів до цього благородного діла, вже має початкові успіхи, зібравши від своїх передових членів сім ашурівців а восьмий виставив сам від себе, як товариства.

Дух солідарності й взаємодопомоги здобув передові однінці і установи. Коли він здобуде ще й цілу нашу українсько-американську спільноту, тоді знайдемо, що закон національної солідарності є живий і обов'язуючий також в наші трудні дні.

Передплата „Лиса“ ще сьогодні.

„THE FOX“, P.O. Box 394, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

ОЛІВКА ПЕРЕМОЖЦІВ! Нам с Марусею Ральбовицкой, малой участницею драматизованого м'істот Нью-Йоркського конкурсу на озері в Сентрал Парку. Марусею, оточений невидимими тут хмарочхрами, спочиває на своїх лавах.

Ідеологічний крах большевизму

(Продовження зі стор. 2-ої)

Большевики почали вже відсувати на другий план ідеї мотиви, надаючи головної ваги міркуванням практичної користі.

Сталін пориває з марксизмом.

Цей оголений прагматизм остаточно вкоренив у советську політику новий кремлівський диктатор. Сталін, що, як кожний узурпатор, не грабує засобами, аби зберегти або зміцнити передовсім свої особисті влади й безпеку. Такий був уже перший його захід широкого масштабу — „суцільна колективізація і ліквідація куркульства як класу“ протягом кількох років для побудови „безкласового суспільства“ і „соціалізму“, які з „антимарксистських“ раптом за одним помахом руки большевицького чарівника, стали „марксистськими“ і для однієї країни. До цього заходу спонукав нового диктатора тут посередньо визнання владою факт — страх перед посиленням „буржуазних елементів“ у місті й особливо на селі, тобто страх перед зростанням прагнень особистості, політичної і національної волі, отже страх за саме існування со- ветської влади. Разом з тим, боячись і опозиції членів „старої большевицької гвардії“, які, між іншим, устали Бухаріна визнавали таку колективізацію антимарксистською і називали її „державним кріпацтвом“, гіршим за колишню панщину, він підступом і зрадою заздальгиді полюбав про їх знищення. Прийшовши до влади по трупах сотень своїх товаришів — найбільш ідейних і правдивих марксистів, — Сталін разом з ними вбив або стероризував у партії і саму марксистську думку. Та, загнаний в колгоспне ярмо мільйони селян, а мільйони їх замордувавши в концетраках та в'язницях і мільйони виморивши штучним голодом на Україні, зруйнувавши приватне селянське господарство, катастрофічно зменшивши кіль-

кість і продуктивність селянської робочої сили і разом з тим переконавшись в неспроможності держави з такими самими темпами налагодити велетенську машину колгоспного господарства, Сталін, занепокоений загрозною економічною краху, дає сигнал „передишки“. Як завжди, засканий визнати свою помилку, він знаходить при цьому „козла відпущення“ в місцевих комуністах, що в своїм „запамороченні успіхами“ подекуди, мовляв, перегнули палицю колективізації. Тимчасово трохи послаблюють темпи і примусовість. Ця передишка була потрібна Сталінові й для організації масового терору в зв'язку з посиленням антисовєтських настроїв у країні під впливом примусової колективізації і штучного голоду. „Оздоровивши“ Червону армію суцільною чисткою і змінивши апарат НКВД, Сталін запроваджує в 30-х роках систему небажаного ще й під Совєтами терору, вершиною якого стала лихозвісна „ежевщина“.

Один по одному швидко уриваються останні ідейні зв'язки большевизму з марксизмом. Хай собі Маркс вчить, що рушійною силою в історії є чинники соціально-економічні, що її знаряддя є маси, що окрема особа може бути лише виконавцем соціальних завдань доби, в кращому разі підступовувачем історичних подій, але ніколи не їх одним творцем. Сталін хоче звелічити себе — і з рабською услесливостю, незалежно навіть в давніх східних деспотіях, створюється культ його особи, те примусове обожовування його, від якого занудило навіть советського бояна Фейхтвангера. Посередньо обдарований, лише вольовий, жорстокий і підступний авантюрист стає і „рідним батьком“, і „безсмертним генієм“, і „корифеєм світової науки“, і „геніальним стратегом“, і „ясним сонцем“, і мало не божеством, якому країна завдячує і Жов-

ЧИ МАТИМЕМО КОНГРЕСМЕНКУ?

Різні бувають в нас апелі. Звичайно промовляють вони до наших сердець, щоб зворушити наші почування й таким чином заставити нас до якоїсь патріотичної акції. Наш апелі буде відмінний тим, що він промовлятиме до українського здорового та практичного розуму.

Відомим є фактом, що всі ми бажемо волі нашому народові. Багато про це мови; багато праці та жертв йде в тому напрямі. Однак один чинник в наших визвольних змаганнях, можливо навіть необхідний чинник, а це: лучник наших українських провідників з державними чинниками через власних представників в різних державних посадах, ми зовсім занедбали. Не диво, що двері до певних державних установ не відчинялись українцям так легко, як другим національним групам.

Ми, українці та українки, міста Дітройт, працювали в тому напрямі вже довгі роки. Наш перший конкретний та позитивний здобуток був вибір першої жінки-радної та першої українки в дво-мільйонному місті до міської ради. Це вважалось в Дітройті політичним чудом, бо українці в порівнянні з іншими групами чисельно малі.

Тепер йдемо один крок вперед і хочемо вибрати Марусю Е. Бек, радну міста Дітройт, першою конгресменкою з стейту Мишиген та першою українкою-конгресменкою до Вашингтону. Ми певні, що зможемо цього доклати, коли українці та українки міста Дітройт виявлять таку солідарність та такий патріотизм, які вони вже не раз перед тим виявляли.

Що треба робити? Небагато! Треба лишень, щоб кожний український та кожну українку, в день правоборів, дня 12-го вересня, пішли до виборчих урн та віддали свої голоси на Марусю Е. Бек, на конгресменку з 16 дистрикту на демократичній лісті, замість когось чужого. Як відомо, цей дистрикт репрезентував член польської нації протягом 18 років. Поляки знову могли би без труднощів вибрати поляка, але поляки розбили свої голоси, коли на 22-х кандидатах 12 поляків стали кандидатами. Українська кандидатка, що тішиться великою популярністю в нашому місті з певністю одержить номінацію, коли одержить кілька тисяч українських голосів в додаток до голосів, які вона одержить від інших груп.

Питання лишень, чи українці міста Дітройт зрозуміють

неву революцію, і свою волю, добробут та щастя і перемогу над усіма зовнішніми й внутрішніми ворогами.

(Кінець буде).

Маруся Е. Бек

вагу хвилі; чи підуть всі як один до виборчих урн, щоб сповнити свій національний обов'язок та віддати свої голоси на українку. Розум каже, що було б національним гріхом пропустити нагоду вибрати людину українського походження до Конгресу у Вашингтоні. Лівістство каже, що один голос не завважить багато в тому, чи буде українкою одною з 531 представників, котра могла би в потребі боронити інтереси та добре ім'я українського народу на публічній та поважній демократичній арені в американським конгресі.

Українці та Українки міста Дітройт! Тепер за вами слово! Всі голосуйте! Голосуйте на українку, Марусю Е. Бек, на конгресменку, число 31 на балоті.

Український Жіночий Виборчий Комітет.

„ДЕНЬ ПОВІТРЯНОЇ ФЛОТИ“

День 16. липня в СССР офіційно відзначається як „день повітряної флоти СССР“. Як і в кожне подібне шаблонне „свято“, в цей день вихвалиться совєтську владу, комуністичну партію, самого Сталіна. Одиноким своєрідною ознакою цього дня є тільки хіба літакові покази у значиміх містах.

В Києві в цей день відбулось урочисте засідання міської ради і міської КП(б)У з участю представників різних організацій та армії. На це зібрання прибуло к. 4 тис. людей. На наступний день кияни оглядали „параду сталінської авіації“. Ланка літаків над мальовничими схилами Дніпра, Пюнерським садом і Володимирівською гіркою пронесла прапори СССР, УССР, відбувся показ вищого пілотажу і скоки на парашутах. По восьмому відбулась „народні гулянки“.

СТАВЛЯТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИ І СПІВВЛАСНИКАМИ П'ЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО МАРИНА ОРГАНІЗАЦІ

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКР. СПОРТОВОГО КЛУБУ В НЮАРКУ

— відбувається —

ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВІДЕНВАНКОВИЙ

ТУРНІР В АМЕРИЦІ

В СУБОТУ, 9. ВЕРЕСНЯ 1950 Р.

о год. 2 пополудні

В БОИС КЛОВ ПРИ LITTLETON & 13th AVE., NEWARK, N. J.

На турнір запрошено дружини: Нью-Йорк, Філадельфія, Пасейк, Амстердам, Дітройт, Врідспорт, Нью-Гейвен, Корос, Ілліноїс і СММ в Ньюарку.

Після турніру відбувається СПОРТОВА ЗАБАВА

в залі „Польна Клов“ на полі Спрінгфілд Емлі і Maple Емлі.

Початок забави о год. 8.

Велика й різноманітна забави. Добрий буфет Музика Гентингс з Нью-Йорку.

Запрошуйте всіх, хто хоче весело забавитися, взяти акт участі.

КОДУС

В СПРАВІ ПРИЗНАВАННЯ СТИПЕНДІЇ НА РІК 1950-51.

Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) керувалася досі при призначенні стипендій передусім ко- нечною дати змогу закінчи- ти студії найбільшій кількості кандидатів, які вже раніше свої студії зачали й які їх му- сіли з різних причин перерва- ти. Якщо зважити, що за 10 років свого існування КоДУС підпоміг 8080 студентів сумою 756,199.88 ДМ. і 178,976.51 шилінгів, то стане очевидним, що КоДУС, займаючися з конче- ності передусім допомоговою акцією, не міг вповні розви- нути всебічної студійної по- літики.

Але в хвилині, коли за до- помогою КоДУС-у більше як 1,600 студентів поки- нуло свої студії докторатами і дипломами, Президія КоДУ-

С-у приступає до здійснення другої частини своїх завдань, а саме до планового спрямо- вування майбутніх стипенді- тів на студії, які з погляду на- ших національних інтересів є найважливіші. При тому Пре- зидія устійнула наступні на- прями:

1. КоДУС зверне передовсім увагу на вишколення доросту в українознавчих дисциплінах, які можуть вповні розвинути- ся тільки в умовах свободної праці по-цей бік залізної за- слони під проводом українсь- ких учених.

2. КоДУС в першу чергу сприятиме здібним канди- датам на науковців, яких мо- рально на постава даватиме за- поруку, що енергія вкладана в їх вишкіл, не пропаде для народу даремно.

3. Поруч із українознавчи- ми студіями КоДУС зверне спеціальну увагу на студії не- обхідні з погляду державного будівництва.

4. Щоб уможливити канди- датам якнайкращі успіхи, Ко- ДУС постарается заповнити їм мінімум екзистенції й тому, зменшуючи загальне число стипендій, побільшить висоту поодиноких стипендій в по- рівнанні з дотеперішнім станом.

5. Для збереження аудитор- ного навчання в Українських Високих Школах, КоДУС дба- тиме, щоб стипендіанти Ко- ДУС-у, які студіюють в чужих високих школах і живуть в місці осідку українських висо- ких шкіл, слухали на україн- ських високих школах окре- мих дисциплін.

6. Для спрямування стипен- діятів у відповідному напрямі, для всебічної допомоги в сту- діях і для зв'язання їх з укра- їнською наукою КоДУС про- ситиме з поміж української професури опікунів для кож- ного стипендіанта.

Подаючи ці загальні на- прями своїй праці до відома громадянства й заінтересова- ним, Президія КоДУС-у ви- словлює надію, що вони зу- стрінуться з загальним при- знаванням усіх тих, для яких ді- яльність КоДУС-у була доро- гою і які засвідчили свою при- хильність жертвності на сту- дійні цілі нашого інтелігентсь- кого доросту.

У зв'язку із з'ясуванням на- прямими Президія КоДУС-у розписує цим, з фондів при- значених на студії в Європі,

Конкурс

на стипендії для здібних і

ПОШУКУВАННЯ

ОСОБИ, що мають якінебудь інфор- мації про рідню Сергія КІПІЄРА, що попередньо мешкав у Ньюарку, Н. Дж., прошу зголоситися до:

A. W. WASSERMAN, Attorney

60 Park Place,

Newark 2, N. J.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF

225 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.

Tel. GRamercy 7-7697

Острів в довготочасній подорожі в літній. Шкіри. X-Ray. Роздуться жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісні години: Шо- дня від 10 рані до 6:45 вечір. В су- боту від 10 рані до 1. понед.

В неділю замкнено.

УКРАЇНСЬКІ

ФОНОГРАФІЧНІ

РЕКОРДИ

Заходіть або пишіть по ук- раїнські і другі рекорди. Ви- сласмо рекорди по цілому світі. Пишіть по каталог.

FOREIGN RECORD EXCHANGE

2219 W. Chicago Avenue

Dept. "U"

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

ДЖАН ДЖ. МЕККЛОУ
Американський високий комісар За- хідної Німеччини, вважає, що нім- цям ніхто не може відмовити права на самооборону, якщо вони собі то- го бажають. На пресовій конферен- ції після свого візиту у Вашингтоні, МекКлоу заявив: Ніхто не може сказати німцям, що вони не можуть боронити свої країни, якщо б на них напали.

пильних кандидатів, які баж- ають студіювати історію із спе- ціальним узгодженням історії України, українське мово- знавство й літературознав- ство, етнографію, географію, мистецтвознавство, філосо- фію, соціологію, право, еко- номічні науки, політичні й дер- жавні науки, військовість, дея- кі ділянки технічних наук тощо.

До подання про уділення стипендій треба долучити: 1. Власноручний життєпис з зазначенням ходу дотеперіш- ніх студій і з поданням, де й що хоче кандидат студіювати. 2. Свідчення зрілості й ев- свідчення дотеперішніх сту- дій.

3. Опінії й рекомендації до- тичних шкіл і професорів, чи- теж громадян або громадсь- ких установ. 4. Зобов'язання не перери- вати студій і не залишати Ев- ропи до хвилини закінчення студій.

5. Заяву про зворот стипен- дії. Місячна висота стипендій залежатиме від країни в якій кандидат студіюватиме (пред- бачається рівновартість 80-100 ДМ.).

Подання вносити до дня 30 вересня 1950 на адресу КоДУ- С-у у Фюрті: Furth/Bay. Daniel Leysir. 1/III.

За Президію КоДУС-у:

Проф. д-р Зенон Кузеля,

голова;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

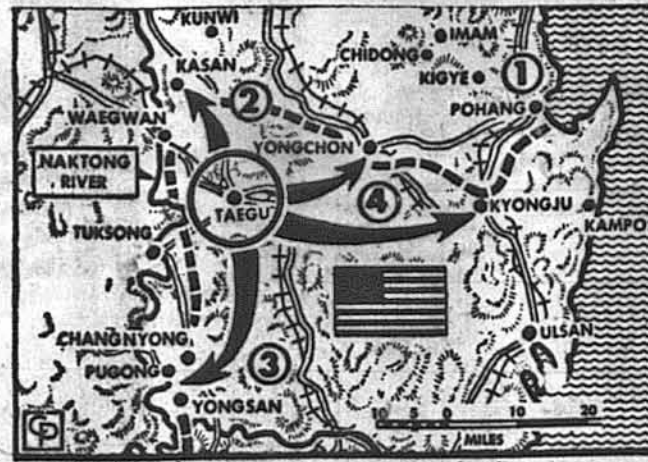
Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

Проф. Т. Волошин, секретар;

ЗА РІЗНОК ТАМУ борються тепер американські і південно- корейські оборонці на 40-километровій лінії між північно-східною крілою корейського фронту проти сильно переважаючого ворога, що продовжує наступ. Порт Поганг (1) шпав в більшовицьких руках, але місто Йонгчон (4), що його вчора були здобули червоної, сьогодні вже знову в американських руках. Американці і південні корейці, щоб оминути оточення, самі відступили з північно-західного кута фрон- ту (2), тоді як на центральному фронті здовж ріки Нактонг обо- ронці ведуть успішний протинаступ.

КАНАДА ЗБРОЇТЬСЯ НА ВЕЛИКІ РОЗМІРИ

Оттава. — Міністр фінансів Доглес Абот зголосив в пар- ламенті резолюцію за при- дання фондів на посилену о- борону країни у висоті \$850, 000,000. Водночас зголошено дві інші резолюції. Одну з по- правкою до Акту Кравевої Обо- рони в такому напрямку, щоб можна було у мирні часи ви- слати армію з добровольців закордон; другу, щоб можна було повернути есенціальні ма- теріали та продукцію з цивіль-

ного вжитку на продукцію о- борони, а теж встановити кон- троль, якщо знайдеться потреба. О- ці три резолюції, взяті разом, будуть вистачальні на випов- нення всіх зобов'язань, які треба було скласти в Атлан- тійській Пакті чи в Об'єднаних Націях. Хоч в парламенті по- казалася різниця думок при дискусії, то на диво, при вирі- шуваних показався гармонія, яку рідко коли можна було завважати.

ПРОПАГАНДА „ВІКОВОЇ ДРУЖБИ“

Як уже згадувалося у цій рубриці у попередньому числі, у днях 10-12 7 у Києві (чому не у Львові? — склад) відбу- лася „нарада жінок активіс- ток західних, Ізмаїльської та Закарпатської областей“. Те- мою розмов було — якнайті- шіше запрягти жіноцтво захід- них областей до розвитку і зміцнення колгоспного гос- подарювання. Крім того, там же прочитано декілька лекцій. Темі лекцій — дуже характе- ристичні, тому їх наведемо в цілості. Ось вони: „Історичне значення вікової дружби укра- їнського та російського наро- дів“, „Товариш Сталін про шляхи переходу від соціалі- му до комунізму“, „Українські націоналісти — найлітші воро- ги українського народу“, „Досягнення ленінсько-сталін- ської національної політики дружби народів СССР“. Всі те- ми, як видно, скеровані до двох цілей: остаточно зламати опір колективізації, винищити ук- раїнський націоналізм, як „найлітшого ворога“.

(У. Думка)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!

У. Н. СОЮЗУ!